

ШЛЯХ АКТИВНОЇ ПРОСВІТЯНКИ

6 грудня 2018 року виповнилося 70 років відомому чернігівському історичному педагогу, активному громадському діячу та добрій і чуйній жінці Тамарі Павлівні Демченко.

Ювілярка народилася у селі Ведмеже Роменського району Сумської області в родині сільських медиків. Згодом разом з батьками переїздить до селища Талалаївка Чернігівської області. У 1966 році Тамара Демченко із золотою медаллю закінчила місцеву середню школу і вступила на історичний факультет Київського університету імені Т. Г. Шевченка. У 1971 році вона успішно завершила навчання у провідному вузі України та одержала диплом з відзнакою. Тамара Павлівна розпочала свій трудовий шлях на посаді вчителя Великобубнівської середньої школи Роменського району Сумської області, де протягом 1971 – 1975 років викладала історію та суспільствознавство.

У вересні 1975 року розпочався новий етап у науково-педагогічній діяльності Т. П. Демченко, пов'язаний з Чернігівським державним педагогічним інститутом імені Т. Г. Шевченка, в якому вона працювала асистентом, а згодом старшим викладачем кафедри історії СРСР та УРСР. У 1984 році в Інституті історії АН УРСР Тамара Демченко захистила дисертацію «Культурно-просвітницька діяльність відділень Російського технічного товариства на Україні в 1870–1914 роках» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Упродовж 1986-1988 років Тамара Павлівна працювала лектором Чернігівського обкому Компартії України і брала активну участь у громадсько-політичному житті регіону за доби перебудови. У 1988 році вона повернулася до Чернігівського державного педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченка і відновила науково-педагогічну діяльність на кафедрі загальної історії. З червня 1991 року і дотепер Т. П. Демченко працює на посаді доцента кафедри історії та археології України Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. За час роботи Т. П. Демченко зарекомендувала себе як високоорганізований, ерудований, професійно підготовлений спеціаліст, що користується заслуженим авторитетом серед колег. Тамара Павлівна активно займається науково-методичною роботою, а також постійно бере участь у роботі науково-практичних конференцій працівників освіти. Завдяки її підтримці й піклуванню досягли вагомих наукових здобутків дослідники С. В. Бутко, В. М. Гаврилов, О. О. Мисюра, О. В. Оніщенко. У 2007 році багаторічна плідна праця історика і педагога була відзначена державою. Зокрема, згідно із Указом Президента України Віктора Ющенка їй було присвоєно почесне звання заслужений працівник освіти України.

Загалом Т. П. Демченко належить понад 200 наукових і науково-популярних праць здебільшого з соціально-політичної історії України, зокрема, Чернігівщини другої половини XIX – початку XX ст. Значну увагу дослідниця приділила вивченню діяльності громадського діяча, одного з керівників Чернігівського товариства «Просвіта» І. Л. Шрага. Грунтовна праця Тамари Демченко «Батько Шраг» стала лауреатом Чернігівського обласного літературного конкурсу «Краща книга року-2008». Окрім того, Тамара Павлівна у своїх публікаціях детально висвітлила історію відновлення Чернігівського товариства «Просвіта» за доби Української революції. Науковець присвятила значну увагу вивченню історії українського національно-визвольного руху, зокрема, діяльності похідних груп ОУН-УПА на Чернігівщині під час Другої світової війни. Разом з С. В. Бутком вона у 1992 році підготувала працю «За Україну, за її волю». Також, у полі зору Т. П. Демченко постійно перебуває історія Української революції 1917 – 1921 років та історія Голодомору 1932 – 1933 років на Чернігівщині. Тамара Павлівна повсякчас тримає руку на пульсі історичної науки. Вона автор численних аналітичних рецензій на праці сучасних українських істориків у наукових журналах, зокрема і у «Сіверянському літописі».

Протягом багатьох років історик бере активну участь у громадському житті Чернігівщини. Зокрема, тривалий час Тамара Павлівна була членом правління Чернігівського обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка. За її активної участі проведено десятки круглих столів, публічних лекцій та інших просвітянських заходів. Лекції Тамари Павлівни спонукали багатьох молодих людей ставати національно-свідомими українцями та щирими патріотами своєї держави. Під час подій Помаранчевої революції 2004 року та Революції Гідності 2013-2014 років Тамара Демченко займала настільки проукраїнську позицію, що навколо неї гуртувалися студенти та викладачі.

Просвітяни, представники громадськості та науковці Чернігівщини щиро вітають Тамару Павлівну з ювілеєм і бажають їй довгих і щасливих років життя, міцного здоров'я та наступних творчих успіхів, які ми з радістю зустрінемо!

Андрій ГЛУХЕНЬКИЙ, Олександр ЯСЕНЧУК

6 грудня 2004 року під час Помаранчевої революції Тамару Демченко (на фото у центрі) вітають з днем народження на кафедрі історії України історичного факультету Чернігівського педуніверситету імені Т. Г. Шевченка Андрій Глухенький (на фото ліворуч) та Олександр Ясенчук (праворуч).

